

retten til udnyttelse af råstofferne i undergrunden.

Jeg vil også gerne minde om det tilsagn, vi har givet fra regeringens side til landsstyret om fortsat dansk bistand til bl.a. de færøske forhandlinger om bedre markedsadgang i EU samt forhandlingerne i forhold til grænsedragningen i kontinentalsoklen mellem Storbritannien og Færøerne.

Jeg skal tilføje, at med det kapitel, vi nu lukker i vores historie og samarbejde, samtidig med at vi åbner et nyt, skal der også stå i historiebøgenes konklusion, at projektet lykkedes trods alt. Det lykkedes, gennem til tider enormt vanskelige forhandlinger os imellem, men det lykkedes at få det færøske samfund igennem den vel i dets moderne historie hidtil mest omfattende økonomiske krise, som ramte samfundet så hårdt i slutningen af 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne.

Nu tegner der sig en positiv fremtid for det færøske samfund og – er jeg overbevist om – et konstruktivt fremtidigt samarbejde mellem Færøerne og Danmark. I den forbindelse har vi også i aftalen af 10. juni noteret os fra dansk side det færøske landsstyres ønske om selvstyre, som er indeholdt i landsstyrets koalitionsaftale.

Som jeg tidligere har sagt, synes vi ikke fra dansk side, at der er noget uforståeligt i et ønske om at se med friske øjne på samarbejdet mellem Færøerne og Danmark. Hjemmestyreordningen er 50 år gammel. Enhver kan forstå, at tiden, som Færøerne har sagt det, nu er inde til, at vi ser med friske øjne på hjemmestyreaftalen. Regeringen vil se med forståelse på et eventuelt færøsk ønske om at drøfte en ændring af hjemmestyreordningen med henblik på at udvide Færøernes selvstyre. Det er klart indeholdt også i den danske regerings grundlag fra marts 1998.

Til gengæld, vil jeg gerne sige her i Folketingssalen, er det også meget afgørende, at vi i debatten om Færøernes ønske om selvstyre ifølge sagens natur gør os meget klart, at det først og fremmest må bero på interne færøske overvejelser på Færøerne. Debatten starter dér, afklaringen må ske dér, i det færøske landsstyre, i det færøske Lagting, hos det færøske folk.

Når man så fra færøsk side har afklaret sig i dette spørgsmål – og jeg vil gerne gentage, at jeg har den forståelse med lagmanden, at initiativet ligger hos Færøerne – er regeringen naturligvis rede til at drøfte disse spørgsmål

med det færøske landsstyre. Vi vil gøre det konstruktivt og i en åben ånd, præcis som vi tidligere har sagt det.

Og jeg vil gerne tilføje: Af dette ræsonnement følger, at vi ikke føler, at der er noget grundlag for at indgå i nogen analyse eller undersøgelse på nuværende tidspunkt. Jeg synes, det må ske i den rækkefølge, som jeg har beskrevet det, og som jeg har givet håndslag til Færøernes lagmand om at overholde.

Jeg er helt sikker på, at vi til den tid vil finde en god, fremadrettet basis for vores samarbejde til gavn for både Færøerne og Danmark, et samarbejde, som også fremover kan sikre Færøernes fremtid på bedst mulig måde, et samarbejde, som vi helst ser sker inden for rigsfællesskabet, men som vi som sagt ser frem til at få et udspil om fra færøsk side.

Om den aktuelle situation i Grønland kan jeg oplyse – måske ikke helt grundlæggende; det er ikke nogen oplysning, men det er en konstatering: Vi må ikke glemme, at Grønland er verdens største ø med en umådelig smuk, men også umådelig voldsom natur, med kæmpe afstande mellem byer og bygder, med en befolkning, der er spredt over et kolossalt stort område. Det stiller naturligvis helt ekstraordinære krav til kommunikation og til transport. Jeg synes, dette aspekt skal understreges meget kraftigt i debatten her i dag.

Derfor glæder jeg mig også over at se den seneste udvikling i Grønland omkring de teknologiske spring, man er i gang med omkring erhvervsudviklingens fornyelse og de nye olieudvindingsaktiviteter.

Det grønlandske landsstyre og regeringen har indgået en ny bloktilskudsaf tale for ganske nylig mellem staten og hjemmestyret for perioden 1999-2001. Vi har fået en god aftale i hus, som bygger på kendte retningslinjer med hensyn til niveau og med hensyn til omfang.

I forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne har regeringen givet tilsagn om, at danske myndigheder vil medvirke til at opføre behovet for bygningsrenovering i Grønland i de kommende år. Dette arbejde er nu sat i gang. Regeringen er, som vi også tilkendegav med aftalen af 12. maj, indstillet på at fortsætte drøftelserne med Grønlands hjemmestyre om netop dette emne.

Jeg kan også tilføje, at efter aftale mellem regeringen og hjemmestyret og ved en ændring i råstofloven for Grønland ved man her i Folketinget, at råstofforhandlingen nu er overført til